

Asia: VN/29230/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Suoritteet on jaoteltu selkeästi ja jaottelua tarvitaan. Kiinteissä maksuluokissa tulisi harkita lisäporrastusta, jotta kustannukset eivät kasvaisi niin jyrkästi.

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Findatan maksut ovat ymmärrettäviä. Maksut olisivat oikeudenmukaisempia, jos ne huomioisivat paremmin opinnäytetyötä tekevien ja apurahalla tutkivien mahdollisuutta maksaa hankkeen vaatimat erilaiset kustannukset.

Lääketeollisuus ry kannattaa ehdotusta laskea alle 7 tunnin tietolupia koskevan maksun nykyisestä 600 eurosta 300 euroon. Katsomme maksujen olevan selvästi aiempaa kohtuullisempia tietoluvissa, joita on kohtalaisen nopea tehdä. Lisäksi uskomme ehdotetun hinnan antavan useammalle tutkimusta tekeväälle mahdollisuuden käynnistää pienempiä hankkeita.

Lääketeollisuus ry kannattaa myös ehdotusta laskea yli 14 tuntia vievien tietolupien maksua nykyisestä 3000 eurosta 2000 euroon.

Näkisimme tärkeänä, että Findatan maksuja korotetaan vain, jos se on todella välttämätöntä. Asetusehdotuksen mukaan 7-14 tuntia vievien tietolupien maksua ehdotetaan nostettavaksi nykyisestä 1300 eurosta 1400 euroon. Korotus on pienehkö mutta voi tuoda riskin siitä, että osa tutkimushankkeista jää toteuttamatta.

Yksittäiset maksut ovat monilta osin kohtuullisia. Maksuissa tulisi kuitenkin arvioida vaikutusta tutkimushankkeiden kokonaiskustannuksiin. Tutkimushankkeiden kokonaiskustannukset koostuvat useasta eri maksusta, ei ainoastaan yhdestä tietolupamaksusta. Erityisesti pienempien tutkimushankkeiden osalta kustannukset voivat olla este ja hanke jää tekemättä.

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Omakustanteiset maksut ovat ymmärrettäviä ja valtion maksuperustelain mukaisia. Ehdotettu tuntihinta vastaa keskimääräistä asiantuntijatyön tuntitaksaa. Toivoisimme kuitenkin, että Findatan maksut eivät muodostu milteenkään osin esteeksi akateemiselle tutkimukselle tai esimerkiksi opinnäytetyötä tekeville.

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Findatan maksut tulisi kokonaisuudessaan miettiä niin, että ne tukevat Suomessa tehtävää tutkimusta. Toisilain tavoitteena on varmistaa sote-tietojen hyötykäyttö lainmukaisissa käyttötarkoituksissa. Nyt maksut eivät kata kuin murto-osan Findatan toimintamenoista mutta estävät akateemisia tutkimushankkeita. Sujuva lupa- ja aineistotoimitus on kriittinen tekijä Suomen kilpailukykyyn kannalta. Findatan toiminta tulisikin nähdä investointina Suomen kilpailukykyyn ja miettiä Findatan maksujen tarpeellisuus tältä pohjalta.

Tamminen Nadia
Lääketeollisuus ry